

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Tukea kansainvälistymiseen varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa

Jyväskylä 30.8.2023

Vastaava asiantuntija Nina Eskola (Nordplus,
Valtionavustukset kansainvälistymiseen)

Varhaiskasvatuksessa vahvistetaan laaja-alaista osaamista

Laaja-alainen osaaminen on muun muassa:

- monilukutaitoa,
- itsestä huolehtimista ja arjen muita taitoja,
- kulttuurista osaamista ja vuorovaikutustaitoja,
- digitaalista osaamista, jota tarvitaan yhä monimuotoisemmassa maailmassa.

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Nordplus tavoitteita 2023-2027

- vahvistaa Pohjoismaiden välistä koulutusyhteistyötä **mukaan lukien varhaiskasvatus**, ja luoda yhteinen koulutusalue Pohjoismaihin ja Baltian maihin,
- tukea koulutuksen innovatiivisten tuotteiden, prosessien ja hyvien käytäntöjen kehittämistä ja levittämistä,
- tukea koulutus- ja työelämäyhteistyön avulla elinikäisen oppimisen laadun ja innovaatioiden kehitystä,
- edistää liikkuvuutta koulutustarkoituksessa ja laajentaa virtuaalista yhteistyötä,
- edistää kaikkien osallistumista alueelliseen koulutusyhteistyöhön, riippumatta taustoista ja voimavaroista, ja kartuttaa uutta tietoa ja osaamista organisaatioiden välisessä yhteistyössä,

Kieliin ja kulttuuriin liittyviä yleisiä tavoitteita 2023-2027

1. edistää pohjoismaisia kieliä ja kulttuuria sekä vastavuoroista Pohjoismaiden ja Baltian maiden kielten ja kulttuurin ymmärrystä,
 - lisätä pohjoismaisten kielten osaamista ja ymmärrystä (ensisijaisesti tanska, norja ja ruotsi), erityisesti lasten ja nuorten parissa,
 - innostaa kiinnostumaan, oppimaan ja ymmärtämään Pohjoismaiden kieliä, joilla on yhteiskuntaa ylläpitävä asema (fääri, grönlanti, islanti, norja, saame, suomi, ruotsi, tanska) ja pohjoismaisia viittomakieliä sekä
 - elvyttää kansallisia vähemmistökieliä kulttuurisesta ja inklusiivisesta näkökulmasta.

Fokus 2023 ja 2024:

- **“Enhancing Educational Cooperation for a Socially Sustainable Future”** = Koulutusyhteistyön lisääminen sosiaalisesti kestäväen tulevaisuuden saavuttamiseksi

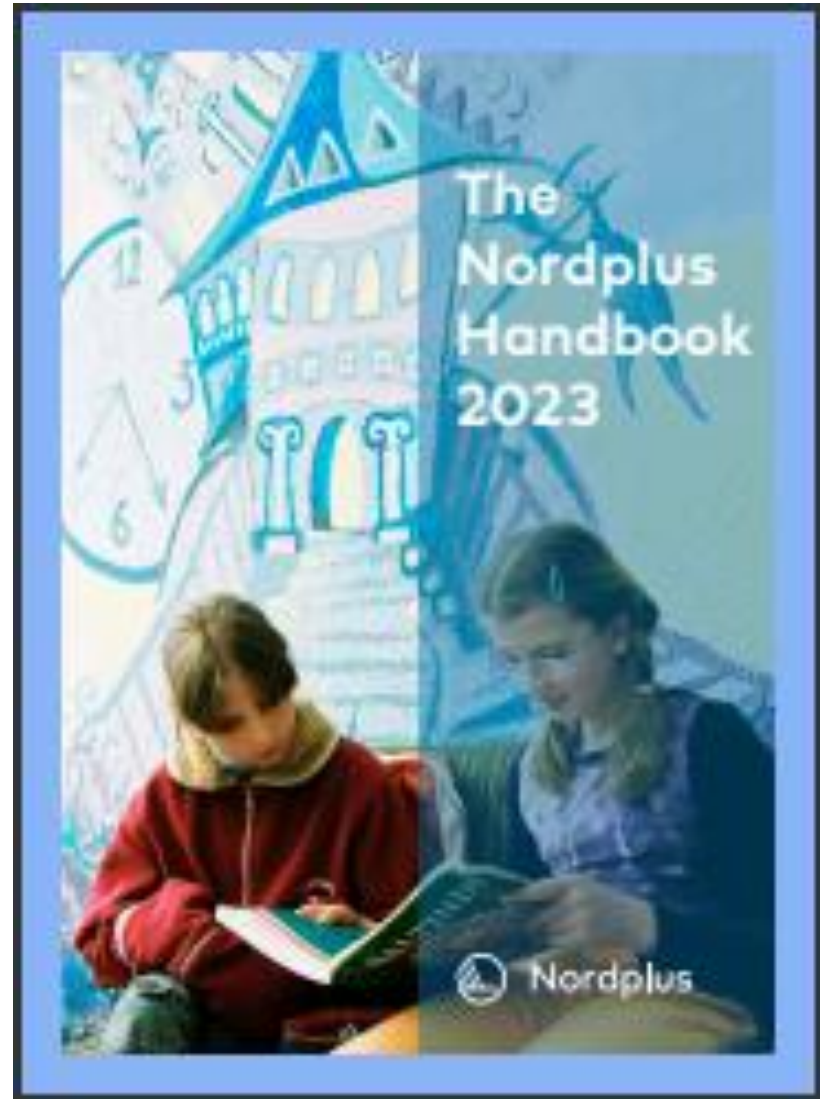
visio 2030 ja strategiset painopisteet: 2023-2024: sosiaalisesti kestävä tulevaisuus

- edistetään kaikkien ulottuvilla olevaa hyvää, tasa-arvoista ja turvattua terveyttä.
- pyritään saamaan kaikki pohjoismaalaiset mukaan vihreään siirtymään ja digitaaliseen kehitykseen, hyödyntämään siirtymän potentiaalia sekä estämään sen mukanaan tuomien yhteiskunnallisten jakolinjojen lisääntymisen.
- annetaan pohjoismaiselle kansalaisyhteiskunnalle, erityisesti lapsille ja nuorille vahvempi ääni ja osallisuus pohjoismaisessa yhteistyössä sekä lisätään heidän tietojaan naapurimaiden kielistä ja kulttuureista.
- säilytetään Pohjolassa vallitseva luottamus ja yhteenkuuluvuus, yhteiset arvot ja pohjoismainen yhtenäisyys ja pidetään sen keskiössä kulttuuri, demokratia, tasa- arvo, osallistaminen, syrjimättömyys ja sananvapaus.

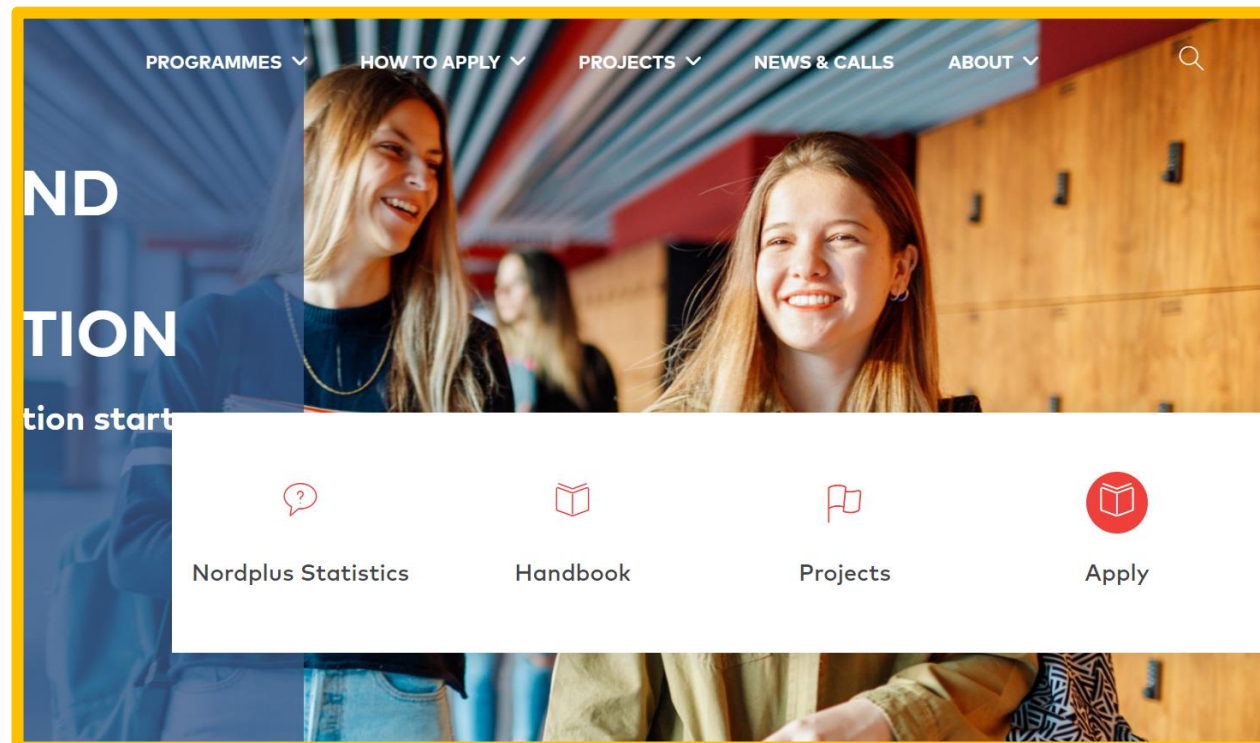
Nordplus ohjelmat

- **Nordplus Junior** (n. 3 -4 milj. euroa)
- Nordplus Korkeakoulutus (n. 4 milj. euroa)
- Nordplus Aikuiskoulutus (n. 1,3 milj. euroa)
- **Nordplus Horisontal** (n. 1 milj. euroa)
- **Nordplus Pohjolan kielet** (n. 0,6 milj. euroa)

Varhaiskasvatuksesta ja esiopetuksesta voi osallistua 3 eri ohjelmaan: Nordplus Junior, Nordplus Horizontal ja Nordplus Pohjolan kielet

- Nordplusonline.org –sivustolta kaikki tarvittava tukimateriaali!
- Hakuaika kerran vuodessa (1.2.). Valmistelevien vierailujen ja opintovierailujen hakuaika vuosittain 1.10.
- Yhteyshenkilö OPH:ssa: Nina Eskola, p. 0295 338 582 etunimi.sukunimi(at)oph.fi
- Valmistelevien vierailujen ja opintovierailujen haku käynnissä nyt!
<https://www.nordplusonline.org/news/application-for-nordplus-2023-preparatory-visits-is-open/>

Nordplus Junior

Liikkuvuutta, yhteistyöhankkeita ja verkostoja – Tavoitteet ja kohderyhmät:

- **Tavoitteena** vahvistaa ja kehittää koulu yhteistyötä ja luoda verkostoja ja kumppanuuksia koulujen välillä Pohjoismaissa ja Baltiassa.
- Tukea osallistuvien maiden opetuksen laatua, luovuutta ja uudistumista
- Levittää ja hyödyntää tuloksia.
- Vuosittain jaossa 3-4 miljoonaa euroa

Kohderyhmiä ovat oppilaat, opettajat ja muu opetushenkilöstö:

- Päiväkodeissa
- Peruskouluissa
- Lukioissa
- Ammatillisissa oppilaitoksissa/ oppisopimuskoulutuksessa
- Taiteen perusopetuksessa

2 varhaiskasvatuksen hanketta 3 finalistin joukossa!

Huom! Suomalaiset hakijat ovat yhteydessä Opetushallitukseen: [nordplus\(at\)oph.fi](mailto:nordplus(at)oph.fi) ja www.oph.fi/nordplus

HANKE-ESIMERKKI – Nordplus Junior

Finalist 1: Children health improvement by integrating five elements of S. Kneipp philosophy: water, movement, herbs, emotions, healthy diet

Ett samarbete mellan Estland, Lettland, Litauen, Finland och Island med Arbu Kindergarten i Tallinn som koordinator. Nätverksprojekt på temat hälsa och hälsosam livsstil. Projektet har mynnat ut i ett metodverktyg i form av boken "The best health book for children" som är fri att använda.

HANKE-ESIMERKKI

Finalist 3: Outdoor learning with Montessori pedagogical system - a healthy start to joyful lifelong learning via partnership between Latvian and Norwegian preschools

Ett samarbete mellan Lettland och Norge med lettiska Montessori and Musics Christian Preschool Knäbis som koordinator. Lärarutbyte på temat utomhuspedagogik.

Nordplus Junior –yhteistyömuotoja

Liikkuvuus (vähintään 2 maata, 1-2 vuotta)

- A **Valmistelevat vierailut** (1 – 5 päivää) (vuoden sisällä)
- B **Opettajien ja muun opetushenkilöstön liikkuvuus** (1 viikko – 1 vuosi) (1-2 vuotisia hankkeita)
- C **Luokkavaihdot** (1 viikko – 3 viikkoa) 1-2 vuotisia hankkeita - Voi sisällyttää oppilasvaihtoja sekä harjoittelujaksoja luokkavaihtoihin

Uusi tukimuoto: ”Study visits” 2-5 henkilölle per organisaatio. Haku aika 2.10.2023

Tuki kattaa matkat (tukisummat vaihtelevat maasta riippuen)

- + **175 €** maan sisäiseen matkaan jos **edestakainen matka yli 500 km**. Ks. käsikirja).
- Opettajille tukea majoituskustannuksiin **500 euroa/viikko**.
- Mikäli matkakulut jäävät tukea pienemmäksi, voi jäljellejäävää tukea käyttää muihin hankkeesta aiheutuviin kustannuksiin.

Hallintotuki koordinaattoreille ja partnereille yli 15 000 € hankkeissa **1000 €/500€**

Kehittämishankkeet (vähintään 3 maata, 1-2 vuotta)

- Kehittämishanke voi sisältää esimerkiksi:
- Opetussuunnitelmien kehittämistä
- Laadun varmistusta
- Tulosten hyödyntäminen ja levittäminen
- Opetusmenetelmien kehittämistä
- Verkostoyhteistyötä
- Tulosten levittämistä

Tukea yhteistyölle: **3000 €** koordinaattorille, partnereille **1000 €**. Lisäksi matka- ja majoitustuet kokoontumisille. Helppo hakea ja seurata!

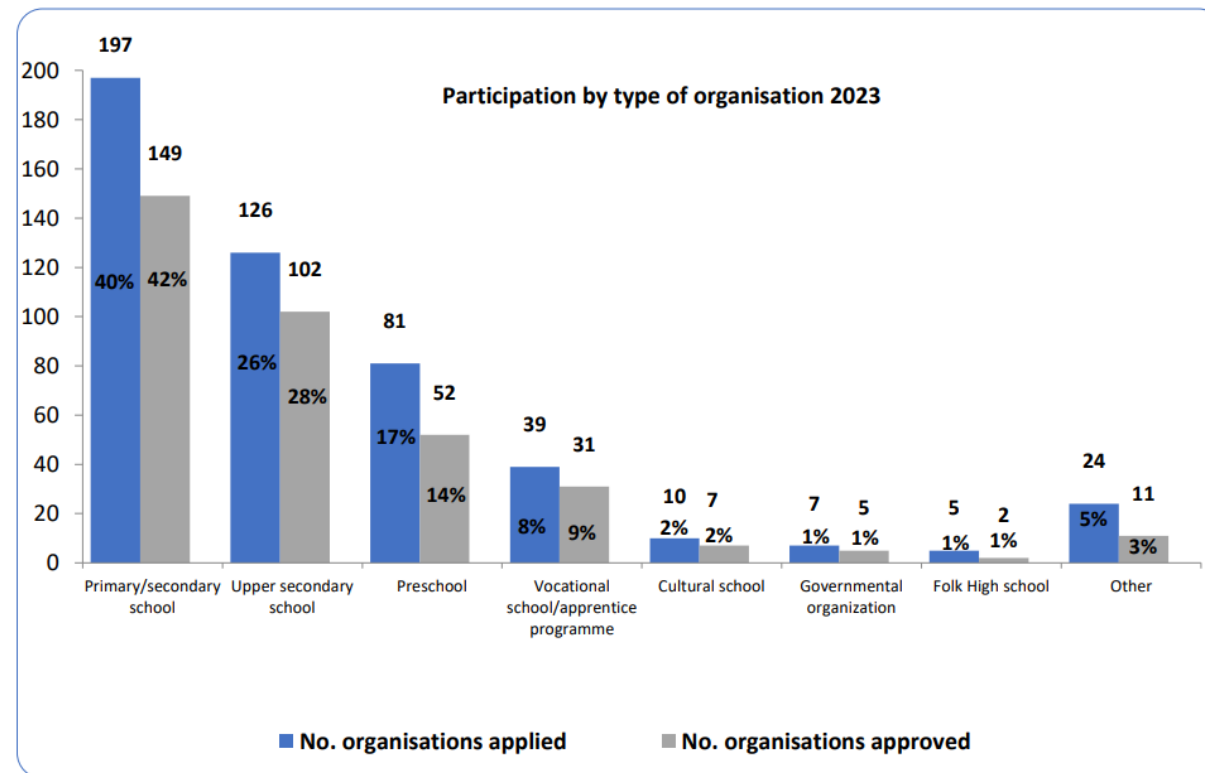
Opintovierailut ”Study visits” uutena toimintona 2023

- Oppilaitokset ja koulutuksen järjestäjät voivat laittaa vireille vierailun oppilaitokseen, koulutuksen järjestäjätahoihin, tutkimuslaitokseen, valtionhallinnon organisaatioihin, yrityksiin jne. toisessa Pohjoismaassa tai Baltian maassa.
- Tukea myönnetään **vähintään 2 ja korkeintaan 5 osallistujalle** koulua/organisaatiota kohti.
- Opintovierailulla hankitaan uutta tietoa, kiinnostavia kokemuksia ja näkökulmia opetukseen ja opinahjolle.
- Osallistujat: Opettajat, koulun johto, muu opetushenkilöstö sekä yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen asiantuntijat kuntien sivistystoimessa ja paikallishallinnossa.
- Hankekausi: 12 kuukautta, Vierailun kesto: 2-3 päivää
- Hakuaika päättyy: 2. lokakuuta 2023!

Tilastoja varhaiskasvatuksen osallistumisesta Nordplus Junior –ohjelmaan 2023

B6. Participation by type of organisation

In the application process, the applicants indicate which type of institution they represent. As shown in table B.6 there is a wide dispersion among the types of institutions who participate:

• Nordplus Horisontal

Mahdollistaa yhteistyön eri koulutusasteiden ja sektoreiden välillä.

- Ohjelmassa edistetään **innovatiivisia, perinteiset aihepiirit ylittäviä hankkeita**, maiden välistä elinikäiseen oppimiseen liittyvää **yhteistyötä** sekä **innovatiivisia kielihankkeita**. Erilaiset järjestöt, yhdistykset, organisaatiot ja yritykset voivat osallistua hankkeisiin!
- **Yhteistyökumppaneita kolmesta eri maasta**
- **Vähintään kahden eri sektorin välistä yhteistyötä.**
- Hankkeet **1-2 vuotisia**
- Yksikkötuet hallintoon ja matkakuluihin 2023. Kehittämistoiminnalle yksilöity budjetti.
- Nordplus Horisontal -ohjelman vuosibudjetti on n. 1 miljoonaa €.

Nordplus Pohjolan kielet

- Nordplus **Pohjolan kielet** -ohjelman tavoitteena on vahvistaa kielten ymmärtämistä sekä lisätä kiinnostusta pohjoismaisia kieliä, kulttuureita ja elinolosuhteita kohtaan. Erityisesti halutaan vahvistaa **naapurikielten** (tanska, norja ja ruotsi) ymmärtämistä.
- Ohjelmassa vahvistetaan kohderyhmään kuuluvien **toisen** pohjoismaisen kielen ymmärtämistä. Tuetaan myös uusille pohjoismaalaisille, kuten pakolaiset ja maahanmuuttajat, suunnattua kielten opetuksen kehittämistä.
- Osallistuvia maita ovat Islanti, Latvia, Liettua, Norja, Ruotsi, Suomi, Tanska, Viro sekä Färsaaret, Grönlanti, Ahvenanmaa ja saamelainen kielialue.
- Koskee Pohjolan yhteiskunnan toimintaa ylläpitäviä kieliä ja vähemmistökielten elvyttämistä.
- Noin 650 000 € jaossa vuosittain.
- Mahdollisuus hakea **valmistelevan vierailun** tukea 2.10.2023 päättyvällä hakukierroksella.
- Hankkeissa työpanokseen kehittämistyön osalta on mahdollista hakea tukea (ks. ehdot käsikirjasta).
- Yksikkötuet hallintoon ja matkakuluihin. Kehittämistoimintaan yksilöity budjetti.

Nordplus rahoitusta saanut hanke-esimerkki

- <https://mokamera.com/fi/sovellukset/moka-mera-lingua/>
 - Moka Mera Lingua
 - **Kieliä opettava sovellus lapsille**
- *Moka Mera Lingua on hauska ja luovuuteen kannustava digitaalinen leikkikalua, jonka avulla alle kouluikäiset lapset tutustuvat uusiin kieliin. Pelaa lapsen kanssa kaksin tai tutkikaa sovellusta pienryhmässä. Innostus kielenoppimiseen syttyy leikin lomassa.*

Muita mahdollisuuksia pohjoismaiseen yhteistyöhön ja inspiroitumiseen

- Pohjola-Norden ry:n koulutoiminta koskee myös varhaiskasvatusta: <https://pohjola-norden.fi/suomeksi/toiminta/koulutoiminta/>
- Svenska nu –verkosto ja Pohjoismainen kulttuuripiste tavoittelee myös varhaiskasvattajia. Esim. <https://svenskanu.fi/2023/03/29/inspirationskvall-for-larare-inom-smabarnspedagogik/>
- <https://nordeniskolen.org/fi/> (opetusmateriaalia 1.-2. luokkalaisista lähtien, ja ystäväluokan etsimistä)
- XV Kansainvälisyyspäivät yleissivistävälle koulutukselle ja varhaiskasvatukselle 4.-5.10.2023 Yyterissä: oph.fi/kansainvalisyyspaivat2023

Valtionavustukset varhaiskasvatukseen ja esiopetuksen kansainvälisyyteen, OPH.FI/kv-valtionavustus

- Päiväkodit, koulut ja oppilaitokset valmistaa elämään ja työskentelemään kulttuurisesti moninaisessa maailmanyhteisössä ja toimimaan rakentavasti ja vastuullisesti yhteisen maapallon hyväksi.
- Kansainvälisyyden valtionavustuksilla tuetaan kansainvälisyysosaamisen kehittämistä ja kaikkien oppijoiden mahdollisuuksia osallistua kansainvälisyyteen.

Opetushallitus tukee varhaiskasvatukseen, yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen kansainvälisyyden kehittämistä valtionavustuksilla.

Valtionavustushaut ”Kansainvälisyys varhaiskasvatuksessa, esi- ja perusopetuksessa” sekä ”Kansainvälisyys lukiokoulutuksessa” päättyivät huhtikuun alussa 2023.

Muutamia tavoitteita kehittämishankkeille hakutiedotteesta 2023

- tarjota opiskelijoille yhdenvertaisia mahdollisuuksia omaksua globaalikansalaisuuteen liittyviä tietoja, taitoja ja arvopohjaa
- edistää kulttuurista lukutaitoa eli taitoa toimia vuorovaikutteisesti ja empaattisesti osana kulttuurisesti monimuotoisia yhteisöjä
- koulussa tai muuten hankitun kielitaidon monipuolinen hyödyntäminen osana kansainvälisyyskasvatusta
- vahvistaa opetussuunnitelman perusteiden mukaista laaja-alaista osaamista
- **Esimerkki:** Hiphei – kasvan maailmankansalaiseksi:
- https://hipheioutokumpu.fi/?fbclid=IwAR3-bhmXmsTaNgkUxpNR_USRQAqEfOS6H4p1cgw5sD4EIPWliOZOnWluXC8

Esimerkki: "Juuri-Voima: Kangasalalaisilta juurilta vastuulliseksi maailmankansalaiseksi"

- koko Kangasalan kaupungin opetuspalveluiden yhteinen hanke
- tavoitteena on lisätä sekä henkilökunnan että opiskelijoiden planetaarisuustaitoja, yhteenkuuluvuutta sekä toimijuutta. Omien juurien tuntemisen kautta jokainen on vahvempi kohtaamaan myös laajemmat haasteet ja osallistumaan suurempien, planetaaristen haasteiden ratkaisemiseen. Hankkeen avulla kehitettiin ekososiaalista sivistystä harjoittelemalla myötäeläviä vuorovaikutustaitoja, vastuun kantamista luonnon monimuotoisuudesta sekä kestävän kehityksen mukaisia käytänteitä niin toimintakulttuuriin kuin ravintotottumuksiinkin.
- viidellä eri koululla ja yhdessä päiväkodissa saatiin aikaan kestävän tulevaisuuden mukaista toimintakulttuuria ja onnistuttiin pilotoimaan opiskelijoita osallistavaa kestävän kehityksen toimintaa mm KeTu-agenttitoiminnan käynnistämällä
- Pikkolan yläkoulun oppilaat osallistuivat Pirkanmaan jätehuollon rahoittamaan Roskapätkä-elokuvaan. Elokuva näytettiin yhdessä muiden Roskapätkien kanssa Tampereen elokuvafestivaaleilla 8.3.2022. Elokuva on nähtävissä: <https://vimeo.com/showcase/9413845>

Valtionavustukset kansainvälisyyteen

- Mahdollistaa kansalliset hankkeet ja verkostoitumisen
- Yhteistyön Euroopan ulkopuolisten maiden kanssa
- Kevyet haku- ja raportointiprosessit
- Kehittää kotikansainvälisyyttä ja mahdollisuus vastata ajankohtaisiin kansainvälisyyden kehittämistarpeisiin kotikamaralla.
- Verkoston tuki (koulutuksia ja tapaamisia)
- Budjetti v. 2023: 400 000 € varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen kansainvälisyyteen.

Kiitos!

A decorative graphic consisting of several overlapping, wavy, ribbon-like shapes in shades of green and blue. The shapes are positioned on the left and right sides of the slide, framing the central text. The colors are vibrant and the lines are smooth and flowing.